

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

КАФЕДРА МЕТОДИКИ ВИКЛАДАННЯ ГЕРМАНСЬКИХ МОВ

Назва курсу <i>Нормативний/вибірковий</i>	Редагування текстів
Ступінь освіти Бакалавр/магістр/доктор філософії Освітня програма	Бакалавр 035.041. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Рік викладання/ Семестр/ Курс (рік навчання)	2020-2021/ I семестр / 1 курс магістратури
Викладач	Баранцова І.О.
Профайл викладача	http://filolog.mdpu.org.ua/kafedra-metodyky-vykladannya-germanskyh-mov/sklad-kafedry-metodyky-vykladannya-germanskyh-mov/barantsova-irina-oleksandrivna/
Контактний тел.	067 972 89 98
Е-mail:	irinabarantsova25@gmail.com
Сторінка курсу в ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького	http://www.dfn.mdpu.org.ua/my/index.php
Консультації	<i>Очні консультації:</i> щосереди, згідно графіку роботи кафедри методики викладання германських мов. <i>Онлайн-консультації:</i> через систему ЦОДТ МДПУ ім. Б.Хмельницького.

1. АНОТАЦІЯ

Навчальний курс «Редагування текстів» є невід'ємним складником системи підготовки викладачів та перекладачів англійської мови за освітньо-кваліфікаційним рівнем “магістр” і є необхідною складовою вивчення таких філологічних дисциплін, як основи перекладознавства, лексикології, теоретичної граматики та стилістики, теорія і практика перекладу. Навчальна програма дисципліни передбачає вивчення проблем походження, розвитку й мовного складу германських мов, а також загальних закономірностей й тенденції їх перекладу.

Курс "Редагування текстів" призначений для студентів 1 курсу магістратури спеціальності «Переклад (англійська)». Інформаційною та теоретичною базою цієї дисципліни є курси «Теорія перекладу», «Основи перекладознавства», а також практичні навички перекладу, набуті під час вивчення дисципліни «Практика перекладу з англійської мови».

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Метою курсу є засвоєння комплексу теоретичних і практичних знань з основ редагування, необхідних для фахової підготовки до друку різних видів видань та для реалізації відповідних виконавських і управлінських функцій.

Завдання курсу: навчити студентів основам редагування перекладів, як завершального етапу перекладацького процесу у ході роботи над перекладами тексту.

Курс складається з основних розділів:

- нормативна концепція теорії редагування;
- складові процесу редагування перекладів;
- комп'ютерне редагування тексту;
- машинний переклад та його редагування;
- постредагування та передредагування тексту;
- стандарти професії перекладача

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ НАБУВАЮТЬСЯ ПІД ЧАС ОПАНУВАННЯ ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

1. Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

2. Загальні компетентності:

- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями;

- здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
3. Фахові компетентності:
- усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ;
 - здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.

4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Програмні результати навчання (ПРН)

- ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати;
- організовувати процес свого навчання й самоосвіти;
- розуміти основні проблеми філології, перекладознавства та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів;
- знати й розуміти систему германських мов, їх історію, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності;
- аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють;
- знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати:

- Історію перекладу;
- Основні класифікації та види перекладів;
- Термінологічний апарат дисципліни;
- основні норми та принципи редагування;
- стандарти асоціації перекладачів України, щодо оформлення перекладів;
- стандарти професії;
- комп'ютерні програми, що використовуються для редагування тексту (ПроЛінг Офіс для MS Word);

вміти

- застосовувати прийоми та методи редагування текстів відповідно до встановлених норм;
- працювати з текстовими редакторами та автоматизованими програмами редагування;
- застосовувати передредагування при роботі з комп'ютерними перекладацькими програмами;

- здійснювати редагування перекладу згідно зі стандартами;
- редагувати різні за стилями переклади.

5. ОБСЯГ КУРСУ

Вид заняття	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Кількість годин	16	30	21

6. ПОЛІТИКИ КУРСУ

Політика академічної поведінки та етики:

- Не пропускати та не запізнюватися на заняття за розкладом;
- Вчасно виконувати завдання семінарів та питань самостійної роботи;
- Вчасно та самостійно виконувати контрольні-модульні завдання

7. СТРУКТУРА КУРСУ

7.1 СТРУКТУРА КУРСУ (ЗАГАЛЬНА)

Кількість годин	Тема	Форма діяльності (заняття, кількість годин)	Література	Завдання	Вага оцінки	Термін виконання
БЛОК 1. ТЕОРІЯ РЕДАГУВАННЯ						
9	Тема 1. Історія теорії перекладу	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (3 год.)	1-18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
8	Тема 2. Основні проблеми перекладу. Типи перекладу	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (2 год.)	1-18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
9	Тема 3. Літературний переклад	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (3 год.)	1-18			впродовж першого навчального семестру (перший

						періодичний контроль)
8	Тема 4. Сутність і зміст редагування	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (2 год.)	1-18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
БЛОК 2. ПРАКТИКА РЕДАГУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕКСТІВ						
10	Тема 5. Етапи редагування та їх особливості	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (4 год.)	1-18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
8	Тема 6. Редакторська правка	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (2 год.)	1-18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
6	Тема 7. Редакторська підготовка складових тексту	Лекція (2 год.) Практичне заняття (2 год.) Самостійна робота (2 год.)	1-18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)
9	Тема 8. Редагування інформаційних текстів	Лекція (2 год.) Практичне заняття (4 год.) Самостійна робота (3 год.)	1-18			впродовж першого навчального семестру (перший періодичний контроль)

7. 2 СХЕМА КУРСУ (ЛЕКЦІЙНИЙ БЛОК)

Тема лекції	Зміст лекції
Тема 1. Історія теорії перекладу	Етимологія. Історія. Проблеми «періодичного вивчення». Розетський камінь. Римляни. Освіта та народна мова. Переклад Біблії. Ранні теоретики. Концепція перекладу 17 століття. Вісімнадцяте століття. Ренесансний романтизм. Постромантизм.
Тема 2. Основні проблеми перекладу. Типи перекладу	Мова та культура, Типи перекладу, Декодування та перекодування Проблеми еквівалентності. Неперекладність. Реалії. Наука або «вторинна діяльність».
Тема 3. Літературний переклад	Переклад 20 століття. Структура поезія та переклад. Переклад прози. Переклад драматичних текстів.
Тема 4. Сутність і зміст редагування	Поняття редагування у широкому і вузькому розумінні. Критерії творчості і ремесла в процесі редагування. Завдання редагування. Поняття редакторського аналізу. Загальна характеристика редакторського аналізу та редагування. Поняття про різновиди редагування. Два найголовніші блоки видів редагування: загальне (універсальне); спеціальне. Основні складові загального редагування. Спеціальне редагування та його підвиди: літературне, наукове, літературно-художнє.
Тема5. Етапи редагування та їх особливості	Перше (наскрізне) читання. Поняття комплектності оригіналу. Робота над структурою та заголовковим комплексом. Визначення єдиного стилю представлення. Робота із ступною та заключною частинами. Сутність редакторської правки та її головне завдання. Основні правила з видавничої етики, які має пам'ятати редактор, редагуючи авторський оригінал.
Тема 6. Редакторська правка	Перше (наскрізне) читання. Поняття комплектності оригіналу. Робота над структурою та заголовковим комплексом. Визначення єдиного стилю представлення. Робота із ступною та заключною частинами. Сутність редакторської правки та її головне завдання. Основні правила з видавничої етики, які має пам'ятати редактор, редагуючи авторський оригінал.
Тема 7. Редакторська підготовка складових тексту	Поняття <i>заголовка</i> . Функції заголовка. Види заголовків за функціональними ознаками, за змістом, за формою зображення, за місцем розташування. Методика роботи редактора із заголовками.
Тема 8. Редагування інформаційних текстів	Перекладознавчий мінімум для редактора-видавця. Види перекладів. Різновиди писемного перекладу. Проблемні питання, які постають перед професійно підготовленим перекладачем.

	<p>Ретроспектива перекладного книговидання в Україні. Витоки українського давнього перекладного рукописання. Школа художнього перекладу українських поетів-романтиків ХІХ ст. Політика московських ідеологів щодо практики перекладів творів зарубіжних авторів на національні мови. Українське перекладне книговидання періоду хрущовської відлиги. Сучасний стан.</p> <p>Пошук іншомовного твору та його власника. Пошук перекладача та редагування перекладу. Особливості оформлення службової частини перекладного видання</p>
--	--

7.3 СХЕМА КУРСУ (ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ)

Тема практичного заняття	Зміст практичного заняття
Виникнення професії редактора	Обговорення теми. Виконання тестових завдань
Особливості роботи коректора	Обговорення теми. Виконання тестових завдань
Редагування літературних текстів	Обговорення теми. Виконання тестових завдань
Труднощі редагування перекладів інформаційних текстів	Обговорення теми. Виконання тестових завдань

7.4 СХЕМА КУРСУ (ТЕМИ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ)

Тема для самостійного опрацювання	Зміст теми
Редагування в 19 столітті	Основні принципи, сутність, недоліки
Універсальність культури	Міжкультурна комунікація, зв'язок мови і культури
Зміст редагування	Історія розвитку редагування і коректури
.Коректорат	Основні обов'язки коректорів, знаки коректури текстів
Етика роботи редактора	Основні труднощі і особливості роботи редактора

Авторський оригінал	Принципи роботи з авторським оригіналом, етапи редагування
Заголовки в газетних і журнальних текстах	Редагування перекладу заголовків інформаційних текстів і текстів реклам
Історія редагування інформаційних текстів	Сучасна типологія інформаційних видань та особливості їх редакторської підготовки.

8. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>За семестр з курсу дисципліни проводяться два періодичні контролі (ПКР), результати яких є складником результатів контрольних точок першої (КТ1) і другої (КТ2). Результати контрольної точки (КТ) є сумою поточного (ПК) і періодичного контролю (ПКР): $КТ = ПК + ПКР$. Максимальна кількість балів за контрольну точку (КТ) складає 50 балів. Максимальна кількість балів за періодичний контроль (ПКР) становить 60 % від максимальної кількості балів за контрольну точку (КТ), тобто 30 балів. А 40 % балів, тобто решта балів контрольної точки, є бали за поточний контроль, а саме 20 балів. Результати поточного контролю обчислюються як середньозважена оцінок ($X_{ср}$) за діяльність студента на практичних (семінарських) заняттях, що входять в число певної контрольної точки. Для трансферу середньозваженої оцінки ($X_{ср}$) в бали, що входять до 40 % балів контрольної точки (КТ), треба скористатися формулою: $ПК = (X_{ср}) 20 / 5$. Таким чином, якщо за поточний контроль (ПК) видів діяльності студента на всіх заняттях $X_{ср} = 4.1$ бали, які були до періодичного контролю (ПКР), то їх перерахування на 20 балів здійснюється так: $ПК = 4.1 20 / 5 = 4.1 * 4 = 16.4 // 16$ (балів). За періодичний контроль (ПКР) студентом отримано 30 балів. Тоді за контрольну точку (КТ) буде отримано $КТ = ПК + ПКР = 16 + 30 = 46$ (балів).</p> <p>Студент має право на підвищення результату тільки одного періодичного контролю (ПКР) протягом двох тижнів після його складання у випадку отримання незадовільної оцінки.</p> <p>Підсумковим контролем є екзамен, на його складання надається 100 балів за виконання тестів (або задач чи завдань іншого виду). Загальний рейтинг з дисципліни (ЗР) складається з суми балів (Е), отриманих на екзамені, і підсумкової оцінки (ПО) та ділиться навпіл. $ЗР = (ПО + Е) / 2$</p>
<p>Практичні заняття</p>	<p>«5» – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну, обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«4» – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних</p>

	<p>виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Студент здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями.</p> <p>«3» – студент в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків.</p> <p>«2» – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент, який навчається стабільно на «відмінні» оцінки і саме такі оцінки має за періодичні контролю, накопичує впродовж вивчення навчального курсу 90 і більше балів, має право не складати екзамен з даної дисципліни. Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені семінарські заняття протягом двох тижнів. Невідпрацьовані заняття (невиконання навчального плану) є підставою для недопущення студента до підсумкового контролю.</p>

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Полюжин М.М., Максимчук Н.М., Омельченко Л.Ф. Теорія і практика перекладу. Навчальний посібник. – К.: УМК ВО, 1991. - 96 с.
2. Ильяхов М. Пиши, сокращай : Как создавать сильный текст / Максим Ильяхов, Людмила Сарычева. — М. : Альпина Паблишер, 2016. — 440 с.
3. Bassnett, Susan. Translation studies. Third edition. Routledge. London and New York. 2002. – 176p.
4. Волошин В.Г. Машинний переклад і комп'ютерна лексикографія // Волошин В.Г. Комп'ютерна лінгвістика: Навчальний посібник. – Суми: ВТД "Університетська книга", 2004. – С. 286-331.
5. Гула Є.А., Редагування як один з головних чинників якісного перекладу // Матеріали Всеукраїнського щорічного науково-практичного семінару з питань практики перекладу та підвищення конкурентоспроможності перекладацьких послуг (04 червня 2005 року, м. Київ)
6. Русанівський В.М., Тараненко О.О., Широков В.А. Теоретико-лінгвістичні засади та інформаційно-комп'ютерне забезпечення україномовних лінгвістичних інтелектуальних систем // Мовознавство. – 2006. – № 4-5.

7. Грязнухіна Т.О. Система багатомовного машинного перекладу // Мовознавство. – 2001. – № 5.
8. Карпіловська Є.А. Системи машинного перекладу // Карпіловська Є.А. Вступ до комп'ютерної лінгвістики. – Донецьк: ТОВ "Юго-Восток, Лтд", 2003. – С. 150-161.
9. Коптілов В. Теорія і практика перекладу: Навч. посіб. – К.: Юніверс, 2002. – 280с.
10. Партико З.В. Загальне редагування: нормативні основи: Навчальний посібник. – Л.: Афіша, 2004. – 416с.
11. Поворознюк Р. В., Скорина А. С. Проблема редагування перекладу публіцистичного тексту (за матеріалами культурологічного тижневика What's On). Режим доступу: www.statusclub.com.ua
12. Скиба К.М., Рудик О.Ю. Якість перекладу: вимоги, критерії, методики оцінки // Зб. наук. пр. „Теорія та методика навчання фундаментальних дисциплін у вищій школі”. – Кривий Ріг: Видавничий відділ НМетаАУ, 2006. .
13. Асоціація перекладачів України. Режим доступу: <http://www.uta.org.ua/>
14. Український лінгвістичний портал. «Словники України» on-line. Режим доступу: <http://lcorp.ulif.org.ua/dictua/>
15. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англomовної науково-технічної літератури. – Вінниця: Нова книга, 2010. – 325 с.
16. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англomовної юридичної літератури. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 656 с.
17. Черноватий Л.М., Карабан В.І. Переклад англomовної економічної літератури. – Вінниця: Нова книга, 2010. – 272 с.
18. Карабан В.І. Переклад англійської наукової і технічної літератури. Вінниця: Нова книга, 2002. – 564 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

1. Anderson D.D. (1995) "Machine Translation as a Tool in Second Language Learning" pp. 68-97 in CALICO Journal, Volume 13, Number 1
2. Belam J. (2003) "Buying up to fallingdown": a deductive approach to teaching post-editing", MT Summit IX Workshop on Teaching Translation Technologies and Tools (I4) (Third Workshop on Teaching Machine Translation), New Orleans. Available at www.dlsi.ua.es/t4/docum/belam.pdf
3. Corness, P. (1985), "The ALPS computer-assisted translation system in an academic environment" pp. 118-127 in Picken C (Ed.) Translation and the Computer 7, London: Aslib
4. French J.R. (1991), "Machine translation", in Brierley W. and Kemble I. R. (Eds) Computers as a Tool in Language Teaching, pp. 55-69. Chichester, West Sussex: Ellis Horwood Limited
5. Shei C.C. (2002), Combining Translation into the Second Language and Second Language Learning: An Integrated Computational Approach. PhD Thesis. Division of Informatics. University of Edimburgh [1]
6. Shei C.C. (2002) "Teaching MT Through Pre-editing: Three Case Studies. 6th EAMT Workshop. Teaching Machine Translation. UMIST Manchester [2]

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Асоціація перекладачів України <http://www.uta.org.ua/16>

Асоціація перекладачів України http://www.uta.org.ua/translation_standards